

Проф. Гундолф Байер – президент на Университета за приложни науки - Шмалкалден, Германия, стана „Доктор хонорис кауза“ на Технически университет - Габрово

Проф. Байер получи почетното звание за принос в развитието и укрепването на международното сътрудничество в областта на науката и образованието – решение, взето от Академичния съвет на Технически университет - Габрово на 27 септември 2022 г. Званието връчи ректорът на ТУ - Габрово проф. Илия Железаров по време на тържествения Академичен съвет по случай 1-ви ноември – Деня на народните будители

„Благодаря ви много за милите думи, приятелския прием тук, в Габрово, и разбира се, за връчването на почетната докторска степен. Много ценя това признание и положените усилия, и искам да изтъкна, че тези благодарности са не само към ректорския състав, но и към отговорните преподаватели и към целия университет. Благодаря ви много!

И макар че ми присъждате тази престижна докторска степен персонално - аз ще я нося с удоволствие и с гордост. С този акт Технически университет - Габрово признава преди всичко отличните отношения с

Университета за приложни науки - Шмалкалден, който представлявам. Едно доказателство за това е фактът, че моя предшественик проф. Хайнеман с радост носи тази чест. Бих искал да се възползвам от възможността да предам неговите най-сърдечни поздравии на всички вас“ – каза в началото на академичното си слово проф. Байер на тема: „Интернационализация на висшето образование в бурни времена“.

на стр. 3

Ден на народните будители

от стр. 1

И тази година академичното ръководство на Технически университет - Габрово отбеляза Деня на народните будители с тържествен Академичен съвет на 28 октомври 2022 г. (петък) от 15 часа в Университетската библиотека. При откриването ректорът проф. Илия Железаров поздрави с празника.

Сред гостите бяха представители на Университета за приложни науки – Шмалкалден, а сред тях и проф. д-р Юрген Гемайнхардт, който изпълняваше преподавателска мобилност по програма „Еразъм +“, зам.-кметът на Габрово Невена Минева, областният управител Кристина Сидорова, инж. Калоян Иванов – член на Съвета на настоятелите на ТУ – Габрово, управител на „АМК Задвижваща и управляваща техника“ и проф. дин Милко Палангурски – зам.-ректор по научната дейност на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“.

„Днес, празнуването на Деня на народните будители за нас ще ос-

тане особено вълнуващо и изпълнено с висока чест, защото Технически университет – Габрово удостоява проф. Байер с почетното звание „Доктор хонорис кауза“ на ТУ – Габрово” – каза доц. Лиляна Русанова, зам.-ректор на ТУ – Габрово, водещ на тържествената церемония.

„Трябва смело да мечтаем. Трябва да отстояваме идеите си. Да бъдем амбициозни. Да бъдем предприемчиви. Да бъдем иновативни. Като ректор на Технически университет – Габрово, виждам в лицето на проф. Байер – президент на Университета за приложни науки – Шмалкалден, Германия, партньор, колега и приятел, с когото можем да помогнем за реализирането на мечти, идеи, амбиции, планове на студенти, учени и преподаватели от двата университета” – каза проф. Железаров преди да връчи почетното звание „Доктор хонорис кауза“ на проф. Гундолф Байер.

За народните будители и връзката на българската наука с Германия Академично слово на проф. Милко Палангурски /извадка/:

Всички знаят „Рибния буквар“ на Петър Берон, отпечатан през 1824 г. в Брашов. А там е било немско-културно, езиково и политическо пространство на тогавашната Централна Европа, това е земята на Австро-Унгария, част от германската културна мрежа. Ето колко голямо влияние оказва това при формирането на българската нация. От това малко букварче можем да научим за слона, че той е най-големият добитък в света до математиката, географията и природните дадености - от солта до металите. С други думи, всяко българско азбукарче, когато започва формирането на българската нация,

на чист български език може да научи два ключови елемента в своето образование – що е това език, култура и принадлежност към религия и нация, и практическите занятия, които един човек трябва да прави, за да успее в своята биография. От тук до ден днешен в българската образователна мрежа има два клона – хуманитарен и технически. Този дуализъм се отразява в приема на култура и образование през целия XIX, XX, XXI век. Когато стане дума за хуманитаристика българските деца се насочват по традиция към Франция, Англия, Италия, Русия, но когато стане въпрос за технически науки българчетата се появяват в немския езичен свят. Тоест, нашето общество бързо намира рационалното поведение къде и как да изпраща своята младеж, за да получи изучени хора, които да могат да модернизират България. Факт е, че до Освобождението завършили техническо образование почти няма, но след това, през 1912 година българската държава успява да изучи над 3500 инженерни кадри основно в немските университети. Това е онзи политически и икономически елит, който започва да модернизира България, за да може тя да придобие един средно европейски вид.

2022 г. - 100 години Ден на народните будители

През 1922 г. Стоян Омарчевски - министър на народното просвещение в правителството на Александър Стамболийски, давайки път на инициатива от по-ранни години на група интелектуалци, сред които е Иван Вазов, внася предложение в Министерския съвет за определянето на 1 ноември като Ден на българските народни будители. Отправя се Прокламация, част от която гласи:

„Нека Денят на св. Йоан Рилски да се превърне в Ден на народните будители, в празник на големите българи, за да събуди у младите здрав смисъл за съществуването и интерес към дейците на миналото ни.“

Ден на народните будители

Проф. Железаров награди преподаватели от ТУ – Габрово за научно развитие през годината, заслужили служители и студенти, както и пенсионирали се преподаватели.

За придобиване на образователната и научна степен „доктор“ награди получиха ас. д-р инж. Мирослав Бориславов Томов – катедра КТТ и ас. д-р инж. Десислава Красимирова Ковачева – катедра ИДТТ.

За заемане на академичната длъжност „доцент“ наградени бяха преподавателите доц. д-р инж. Нели Иванова Николова – катедра „Мениджмънт“, доц. д-р инж. Цанко Владимир Караджов – катедра МУ, доц. д-р инж. Милко Ганчев Дочев – Технически колеж - Ловеч.

За заемане на академичната длъжност „професор“ бяха наградени проф. д-р инж. Станимир Михайлов Садинов – катедра КТТ и проф. д-р Тодор Димитров Тодоров – катедра МИПН.

Кристина Сидорова,
Областен управител на Габрово
„Празникът на народните будители ни спомня и ни кара да се гордеем с миналото, но днес трябва да се замислим и за настоящето ни. Защото в тази зала, сигурна съм, сред нас са съвременните будители. Тези, които носят пламъка и духа на онези будители отпреди сто години, които в тежки, тъмни времена, събудиха държавата и българския народ.

Поддържайте този пламък. Пълнете аудиториите с будни студенти. Събуждайте желанието за знание в нашите деца. Развивайте Университета. Дарявайте знания. Дарявайте бъдеще!”

Невена Минева,
зам.-кмет на Габрово

„Вярвам, че мисията на Технически университет – Габрово е основана на успехите и традициите, на интензивната научно-изследователска дейност, на активното международно сътрудничество. Но преди всичко мисията на Технически университет - Габрово е да бъде съвременен будител. Знам, че тази мисия ще бъде успешна само, ако продължаваме да работим заедно за нея – образователни институции, бизнес и местна власт.”

Инж. Калоян Иванов, член на Съвета на настоятелите на ТУ – Габрово

„Позволявам си да цитирам отпреди сто години министъра на просвещението Стоян Омарчевски по повод обявяването на празника за общонационален: „Нашата младеж трябва да знае, че животът само тогава е ценен, когато е вдъхновен от идейност, от стремеж, само тогава животът е съдържателен и смислен, когато е обзет от идеализъм, когато душите и сърцата трептят за хубавото, националното, идеалното, а това е вложено в образите и творенията на всички онези наши дейци, които будиха нашия народ.”

Нека се замислим над тези думи, като се стремим да запазим вратата в утвърдените добродетели. Днес обръщаме поглед към миналото запазило и възродило българското. Така можем да получим стимул и сила за настоящето и бъдещето ни.”

Проф. Байер - академично слово

Интернационализация на висшето образование в бурни времена

Prof. Dr. Gundolf Baier

В речта си, при приемането на почетната титла, проф. Хайнеман предложи една „рецепта“ за успешно международно университетско сътрудничество, с която аз напълно се съгласявам. Можете да намерите тази рецепта в университетския журнал, ако желаете да я прочетете. Основните „съставки“ са партньорите, които се срещат на равни начала, както и размяната и разпространението на специфични и функционални ресурси – тези съставки са актуални и днес. И все пак светът, в който се изпълняваше стратегията за интернационализация беше различен по онова време. Оттогава много неща се случиха около нас и рамковите условия се промениха. Да споменем само пет примера:

- Пандемия, с каквато никой от нас не се е сблъсквал досега, буквално накара света да затаи дъх.

- Изведнъж войните в Европа и по света засягат дълбоко ежедневието ни – преживяване, което за щастие не ни се е налагало да преживяваме преди.

- Недостигът на суровини – илюстриран от настоящата газова и енергийна криза, вече не е абстрактна тема, а много осезаема и се усеща в световен мащаб.

- В много страни анализаторите говорят за рецесия, а мнозина за първи път усещат, че инфлацията не съществува само в учебниците.

- И там, където възникват тези сложни проблеми, световният популизъм предлага решения, които рядко работят.

Всичко това звучи по-песимистично отколкото едно такова тържествено събитие заслужава. Но университетите – самостоятелно и заедно в различни държави, никога не са имали повече работа отколкото днес. Ние обучаваме, изследваме и предлагаме отговори на много въпроси, които съвсем не са лесни. А там, където нямаме отговори, имаме нужда от хора, които мислят нестандартно, за да ги търсят. Решенията, които търсим изискват размисъл, дискусия, творчество и ангажираност.

Васил Друмев, известен с титлата си Търновски Митрополит Климент – църковен деец, политик и съсновател на вашата Академия на науките, е казал: „Народ, който има съзнание, култура, грамотност и наука със сигурност ще има светло и трайно бъдеще!“ Друмев е символ на нашия Ден на народните будители. Той ви мотивира в България и извън нея, в изследователската и преподавателската дейност, дори в тези бурни времена. На пръв поглед звучи като противоречие, но в тези бурни времена, днес в Шмалкалден имаме много повече чуждестранни студенти, отколкото когато и да било преди – една трета идват от чужбина и всички гореспоменати проблеми, кризи и ситуации, не са успели да спрат тази тенденция.

На този фон бих искал да добавя няколко свои „съставки“ към рецептата за успешно университетско сътрудничество днес – три условни фактора за успешна интернационализация на университетите в бурни времена:

На първо място, последните няколко години отново и отново събуждат у нас едно особено чувство. Това е чувството, когато изведнъж се окажете блокирани някъде по света, защото всички полети са отменени. Когато най-накрая сте успели да овладеете пандемията и изведнъж избухва война. Когато отдавна планираната конференция

е била пренасрочвана три пъти и е отменена още веднъж. Когато в сряда училището ви информира, че детето ви не може да дойде в четвъртък поради рязко увеличение на случаите на ковид. Това е усещането, че вече не можеш да разчиташ напълно на това, което си смятал за сигурно. В областта на мениджмънт изследванията наричаме това „VUCA“ – Променливост, Несигурност, Сложност и Неяснота. (Volatility, Uncertainty, Complexity, Ambiguity). През целия период на пандемията активно се изследваха после-

дниците от това усещане за VUCA върху международното университетско сътрудничество – с разбираемо мрачни констатации. За нас сега е важно да реагираме на това със стратегия за интернационализация, която да успее.

Но как да създадем надеждност в международното университетско сътрудничество, което бих искал да предложа като допълнителна съставка тук. Смятам, че трябва да работим за стабилно финансиране на мобилността – това е възможно на университетско ниво, но също и чрез нашите финансиращи организации. Трябва да поемем дългосрочни и надеждни ангажименти за финансиране – искане, което в момента е трудно изпълнимо, особено в Германия, поради значителните съкращения в Германската служба за академичен обмен (DAAD), и именно затова този въпрос трябва да се поставя на дневен ред отново и отново, и отново.

Сътрудничеството трябва да стане толкова стабилно, че новите участници да знаят какво ще се прилага след три години. В несигурни времена трябва да създадем надеждност и сигурност навсякъде, където можем. Ако това означава да работим нощни смени, за да си осигурим финансиране, трябва да го направим. Ако това означава много консултации и дискусии с хората, които отговарят за учебните програми и плановете на специалностите, трябва да се стремим към това.

Всичко това ме насочва към втората съставка: „Възможност за лична преценка“. Мнозина от нас със сигурност си спомнят „първото пътуване след пандемията“, защото дълго време не можехме да пътуваме. Международната мобилност беше фундаментално поставена под въпрос по разбираеми причини. Погрешно е обаче разбирането, че поради това не е било възможно да се извършват проучвания, изследвания и обучение в международен план. За пореден път нямам предвид възможностите, които съществуват виртуално. Наскоро един студент от Индия ми каза, че умишлено е дошъл в Европа в разгара на пандемията – защото това е едно от най-безопасните места на света за преживяване на подобна ситуация. В този случай студентът дори не е помислил да отмени следването си в чужбина. И студентът беше прав. Международното висше образование все още твърде често се разглежда като „допълнение“, но не и като подразбиращо се или естествено, като етап от живота, какъвто то е, особено за студентите.

Образно казано – докато ние бяхме в родните си офиси, стотици студенти от цял свят пристигнаха в Шмалкалден, сякаш нищо не се е случило, за да преживеят трудните времена в безопасност и сигурност.

Но какво можем да направим, за да увеличим възможността за лична преценка? Трябва да се съобразяваме повече с гледната точка на нашите международни партньори, която

Проф. Байер - академично слово

от стр. 4

то понякога се различава много от нашата собствена.

Трябва да обърнем още по-голямо внимание на възможностите за мобилност, на възможностите за трансфер на кредити, на множеството възможности за квалификации, и най-вече на взаимосвързаността на учебните програми. На този фон днес предприехме важна стъпка. Подписахме писмо за намерение между нашите университети, което в бъдеще ще направи възможни двойните дипломи в магистърските програми. Много съм доволен от това.

Третата съставка е „диференциацията“. Според мен ползата от интернационализация на висшето образование не подлежи на съмнение. Не можем да се справим с посочените по-горе глобални предизвикателства на регионално или национално ниво – всички сме засегнати от тях заедно, като цяло. И като такива трябва да се справим с тях. До тук добре – но интернационализацията на висшето образование предлага едно изключително динамично поле на действие и ние трябва да признаем, че конкретните нужди на нашите партньори се променят бързо.

Студент от специалност „Международен бизнес“ има различни интереси в областта на мобилността от студент от специалност „Електротехника“. Индийски студент в Габрово има различни очаквания във връзка с интернационализацията от студент, който е завършил в Шмалкалден. Немски професор по право, който работи в областта на международно публично право, има различни интереси в областта на международното сътрудничество от български професор, работещ в областта на роботиката, който иска да проведе експеримент в партньорска институция за публикация в списание.

Никога не сме се замисляли систематично за напълно реалните нужди и интереси на студентите, които се обучават в дистанционни курсове или курсове за продължаващо обучение в нашите университети, а всъщност сме ги пренебрегвали. В тази връзка бих искал да изразя следното: Съвременната университетска интернационализация и сътрудничество не трябва да се ограничават до мобилността по програма ERASMUS, а да бъдат толкова разнообразни, колкото са и нуждите на академичните среди, които обслужваме. Затова бих искал да се спра накратко на три области на действие:

(а) В много университети студентските колективи стават все по-хетерогенни. Това повдига нови въпроси относно стратегията за интернационализация. Дали кандидатите за диплома от Бразилия, които учат в Шмалкалден биха искали да станат още по-международно мобилни, повече отколкото вече са – в рамките на Европа? Как можем да гарантираме, че нашите студенти ще придобият международен и межкултурен опит? Тъй като тези хетерогенни студентски групи се увеличават сега трябва да погледнем на тях по-диференцирано.

б). Ние, германският Университет за приложни науки и българският Технически университет имаме уникално предимство. Нашето образование е приложно, практическо и ориентирано към нуждите на индустрията. Ако обаче сега се запитаме дали и как да пренесем това предимство в стратегиите си за интернационализация, има опасност да се ограничим само до образователната рамка. Ето какво трябва да направим- трябва да включим в плана за интернационализация индустрията и да бъдем трети страни в ползата от сътрудничеството. В момента ни липсват предложения и отговорни отговори. Ето защо бих искал да насърча стратегическия диалог между нашите университети и да наблегна на важната, но досега почти незабелязана връзка между индустрията и изискванията за интернационализация.

(с) В Европа отново и отново се говори, че пандемията е понижала участието в международни оферти. Това се отнася до разнообразните онлайн предложения, които разработихме и оптимизирахме в нашите университети по време на пандемията, и за които се твърди, че са в състояние да се справят с ограниченията на дистанционното обучение. Аз обаче не съм напълно убеден в това. Не съм сигурен дали нивото на качеството на образованието, което може да се постигне онлайн, е равностойно на това, което се постига присъствено; не съм сигурен дали по-резервирани студенти наистина задават повече въпроси онлайн, отколкото в семинарната зала; не съм сигурен дали малкият пристъп на „сценична треска“ на професора преди да влезе в лекционната зала всъщност не е нещо добро. Моля, не ме разбирайте погрешно. Много ценя развитието на дигиталното преподаване- и да, дигиталните технологии позволяват международно включване на партньори. Но преди всичко не бива да забравяме, че университетите са места за срещи, за обмен, за разговори на кафе, дискусии и приятелства. Ето защо бих искал да предложа, в рамките на конструктивните стратегии за цифровизация да проучим внимателно кога дигиталните технологии могат да осигурят истинска добавена стойност, например чрез свързване на чуждестранни гости онлайн, провеждане на изпити от чужбина и т.н. - и кога целта на преподаването и обучението ще бъде по-добре постигната в истинска класна стая. Това не прави нещата по-лесни, а по-сложни - но връзката между цифровизацията и интернационализацията изисква това специално внимание.

Дами и господа, вярвам, че тези три съставки – „надеждност“, „лична преценка“ и „диференциация“ ще помогнат за успешното развитие на интернационализацията на висшето образование дори в бурни времена и очаквам с нетърпение да обсъдим тази рецепта на приема след малко. Сигурен съм, че и вие имате някои съставки, които бихте искали да споделите с мен. И така, позволете ми да завърша този анализ с няколко пожелания за следващите години на нашето сътрудничество:

Нека да се възползваме максимално от връзките между двата университета, които създадохме с такова желание и ентузиазъм. Всеки един от вашите студенти е добре дошъл в Шмалкалден, преподавателите също. Уверявам ви, че няма да съжалявате. Независимо дали става дума за програмите за обмен или за двойни дипломи, вярвам, че този опит е добавена стойност в развитието на студенти и преподаватели и нещо, което не само подобрява вида на техните CV-та, но и перспективите им в живота.

Нека заедно да продължим да прокарваме нови пътища в нашата стратегия за интернационализация. Все още има много неизползвани възможности и отворени врати. И след като те бъдат разработени, отново ще се отворят нови възможности - например нови линии за финансиране, по които можем да работим заедно. От една страна, това е предизвикателство, но от друга страна, точно това прави работата по разработване на стратегия за интернационализация толкова вълнуваща.

Бих искал още веднъж да ви благодаря за присъждането на почетната докторска степен, както от мое име, така и от името на университета в Шмалкалден! И моля, позволете ми да кажа още веднъж, че сте добре дошли в Шмалкалден по всяко време.

Благодаря ви за вниманието!

Превод Надежда Славова

СНС - форум на младите учени

ЕВРОПА ДИРЕКТНО
Габрово

21 октомври 2022 година

Студентска научна сесия
'2022**„Висшето образование в най-голяма степен трябва да се разглежда като правене на наука“ – каза Даниел Парушев**

„Този, XIV-ти по ред научен форум за студенти на Технически университет - Габрово се проведе за първи път в Технологичния парк на университета. Студенти и дори ученици от ПТГ „Д-р Никола Василиади“ и ОУ „Ран Босилек“, също бяха подготвили доклади, които презентираха. Всички те превърнаха форума в територия на новаторското мислене. Представени бяха 76 доклада в три тематични секции: „Електротехника и електроника“, „Машиностроене и уредостроене“ и „Стопански науки“. „Европа Директно Габрово“, както и Териториалната организация на научно-техническите съюзи - Габрово и Студентски съвет при Технически университет – Габрово подкрепиха и това издание на Студентската научна сесия – подчерта инж. Веселина Стефанова, председател на Студентския съвет. Тук бе председателят на Националното представителство на студентските съвети в Република България Даниел Парушев, както и ректорът на ТУ - Габрово проф. д-р инж. Илия Железаров, инж. Галина Михнева – изпълнителен директор на Габровската търговско-промишлена палата и председателят на Организационния комитет на Студентската научна сесия доц. д-р инж. Пламен Цанков Цанков - зам.-ректор „Научноизследователска работа“ на ТУ – Габрово и председател на Териториалната организация на научно-техническите съюзи в Габрово, който в 10.30 часа откри студентския научен форум:

Проф. Илия Железаров:

„Изключително радостен съм, че Студентската научна сесия отново набира скорост след двете години през които, заради ковид пандемията, трябваше да осъществяваме обучението и инициативите си неприсъствено. Сега отново сме заедно. Благодаря ви, че всеки от вас е проявил упорство, труд, смелост да се включи в СНС. Успех на иновативните разработки, които имат шанса да бъдат представени в София Тех Парк на 10 ноември и да станат част от събитието заедно с разработките на други млади учени. За студентите на ТУ - Габрово участието там ще бъде интересно и полезно.“

Даниел Парушев:

„Колеги, пожелавам ви да бъдете оценени и да бъдете горди, че сте студенти на Технически университет – Габрово, защото тук са едни от най-добрите преподаватели. Това, че можете да се докоснете до тях може да ви направи най-добрите инженери в България и в света. Този форум подсказва на цялата структура на висшето образование у нас как се прави наука – висшето образование в най-голяма степен трябва да се разглежда като правене на наука. Поздравявам ви, че сте участници във форума, защото това показва облика на Технически университет - Габрово. Продължавайте да се докосвате до вашите преподаватели и да заимствате от тях най-важното. А на Студентски съвет пожелавам много успехи, колегите да бъдат все така гъвкави и дават все така добър пример на студентската общност.“

Г-н Парушев разгледа материалната база на университета, като сподели възхищението си от съвременните условия на учебната база и от базата за битово настаняване, в която условията за живеене са на много добро ниво“, каза той.

Инж. Веселина Стефанова:

„Благодаря на участниците в СНС за усилията да подготвят разработки и да излязат днес пред комисия за оценка – уникално преживяване. Пожелавам ви в бъдеще да представяте още доклади пред по-големи научни форуми. И да се забавлявате.“

„По-различното сега е, че тази научна сесия се провежда в Технологичния парк, който е новата научноизследователска инфраструктура на Технически университет - Габрово и е едно от най-подходящите места да представите вашите разработки, които, забелязах, са на изключително иновативни теми и вече знам, че ще допринесат за повишаване нивото на нашата студентска сесия.“

Инж. Галина Михнева:

„Вече 14-ти път Габровската търговско-промишлена палата чрез нейния проект „Европа Директно Габрово“ участва в награждането на класираните разработки и техните автори. Правим го със съзнанието, че млади и упорити хора като вас, трябва да бъдат насърчавани и да знаят, че могат да сбъдват мечтите си на територията на Габрово и региона. Това събира целите, както на ГТПП, така и на Европейския съюз, който през последните години разработи много програми свързани с иновациите. Пожелавам ви да влезете в екипи, които да бъдат финансирани с европейски средства.“

Организационен комитет на СНС`2022

Председател: доц. д-р инж. Пламен Ц. Цанков, зам.-ректор НИР на ТУ-Габрово

Членове: доц. д-р Станимир Й. Йорданов, доц. д-р Светла Б. Панайотова, доц. д-р Ангел П. Анчев, гл. ас. д-р Мирослав С. Славов, гл. ас. д-р инж. Цанка Златева-Петкова, гл. ас. д-р Георги С. Илиев, Валери П. Пенчев ОКС „Бакалавър“, II курс, спец. АРКУС, Симеон С. Славков ОКС „Бакалавър“, III курс, спец. ЕЕ, Борислава Б. Каракочева ОКС „Бакалавър“, IV курс, спец. КД, Павел И. Цонев ОКС „Бакалавър“ II курс, спец. КД, Иванела М. Петрова ОКС „Бакалавър“ II курс, спец. СД, Мирослав Хр. Райков ОКС „Бакалавър“ II курс, спец. СД.

Научен секретар: инж. Петя П. Пенева

СНС - форум на младите учени

Най-младият участник в Студентската научна сесия Радина Робертова Георгиева, ученичка в ОУ „Ран Босилек” – Габрово, бе първата от участниците с награда ваучер и грамота. Доц. Пламен Цанков поздрави менторите й: „Ако успеем да мотивираме младите хора от малки към техническо мислене ще е най-добрият начин да си осигурим по-авторитетно бъдеще в Европа – такъв интерес към техническите науки вече виждам в младежите от ранна възраст и това ме радва.”

Ивайло Величков Димитров, спец. „Индустиален мениджмънт”, катедра „Мениджмънт”, Технически университет – Габрово, получи наградата на „Европа Директно Габрово” в СНС 2022 за най-добра европейска тематика на доклада си „Младото поколение в европейска България”, научен ръководител доц. д-р инж. Нели Николова.

В 15 ч. същия ден, преди награждаването на отличените в Студентската научна сесия 2022, инж. Георги Бояджиев говори по темата „Engineering and business solutions”, с което представи компанията „Haucad”. Има идея на територията на Технопарка да бъде изградена лаборатория на фирмата чийто съвременен софтуер ще служи на всички факултети и катедри.

Секция „Електротехника и електроника”

1-во място „Разработка на универсална интегрирана система за мониторинг в комуникациите”, разработка на инж. Тодор Красимиров Тодоров, спец. „Комуникационна техника и технологии”, катедра КТТ, ТУ - Габрово

2-ро място „Разработка на система с изкуствен интелект за разпознаване на породи кучета” - маг. инж. Цветислава Лавчиева, спец. „Компютърни системи и технологии”, катедра КСТ, ТУ - Габрово

3-то място „Мониторинг на микроклимат в класна стая” – Данйъл Преслав Георгиев, инж. Марина Михаилова Селиванова-Георгиева - ПТГ „Д-р Никола Василиади” – Габрово

Секция „Машиностроене и уредостроене”

1-во място „Информационни устройства в мехатрониката” - Ипек Руждиева Юсеинова, спец. МУ, катедра МУ,

ТУ - Габрово

2-ро място „Ултразвукова оценка на заварени съединения в машиностроенето” - Симеон Тодоров Малчев, спец. МУ, катедра МУ, ТУ - Габрово

3-то място „Рационализация на специализирано микрометрично средство за измерване дължина на обща нормала на цилиндрични зъбни предавки с прави външни зъби в тежкото машиностроене” - Анита Дамянова Шопова и Деница Маринова Митова, спец. „Мехатроника” катедра „Машиностроене и уредостроене”, ТУ - Габрово

Секция „Стопански науки”

1-во място „Инвестициите като основа на растежа и богатството” - Веселин Стефанов Пенковски, спец. СКИ, Катедра: КСТ, ТУ - Габрово

„Щастлив съм, че сутрин тръгвам за работа с удоволствие”- каза инж. Тодор Красимиров Тодоров – докладът му „Разработка на универсална интегрирана система за мониторинг в комуникациите” бе класиран на първо място в секция „Електротехника и електроника”.

„Това, което отличава доклада ми от други подобни разработки е това, че съм направил един хардуерен макет на устройство, което има доста добър и завършен търговски вид и това, че в него има интегрирани сензори, които дават възможност за мониторинг на съвършеното помещение, в което се намира това оборудване. Освен това, дава възможност и за мониторинг на всякакви външни комуникационни мрежи.

Интересът ми към тази област е още от времето, когато започнах да се занимавам с компютри – бил съм втори-трети клас, когато може би, тези неща започнаха да навлизат. След основното си образование продължих в Техникума по електроника във В. Търново. След това работих в различни фирми за доставка на интернет, което впрочем, е моят интерес към комуникациите. Така събрах доста практически опит и наблюдения и на тази база реших да получа допълнителни познания и образование по специалността КТТ в Техническия университет в Габрово. Тук е мястото да споделя, че имах страхотни преподаватели, които се отнасяха с голямо уважение към нашата подготовка и доста ми помагаша. По време на презентацията на доклада ми, признавам, много знания съм получил само от това, че съм проявил някакъв интерес и съм търсил източници за нови знания. Вече магистър, аз ще продължа да работя в моята сфера и чрез работата си да търся нови знания. Радостно е, че фирмата, в която работя, вражда мои идеи и това ме ласкае.”

Визита

Мария Габриел покани представители на образованието в Брюксел

Ректорът на Технически университет - Габрово, ректорът на Технически университет – София и ректорът на Тракийски университет – Стара Загора посетиха Брюксел. Българските ректори бяха част от групата, която посети европейската столица заедно с директори на училища, преподаватели, журналисти и ученици от София, Пловдив, Стара Загора, Габрово, Бургас, Хасково, Благоевград, Казанлък, Силистра, Хаджидимово, Враца, Русе. Всички те се запознаха с европейските институции в Брюксел в рамките на двудневно посещение от 11 до 13 октомври 2022 г., което организира българският еврокомисар Мария Габриел.

Във фокуса на дискусиите бяха предизвикателствата и техните решения по теми от ресора на комисаря, синергията между сферите на образованието и иновациите и бъдещи общи инициативи на национално и европейско ниво.

Сред ключовите инициативи, които бяха обсъдени, са: новата европейска иновационна програма; европейските университетски алианси и изграждането на европейското образователно пространство до 2025 г.; европейските учителски академии и европейската мрежа за иновативни университети; инициативите „Пирати на пластмасата“ и „Инкубатори в университетите“; рамковата програма „Хоризонт Европа“ и подкрепата за младите учени; 35-та

годишнина на програмата „Еразъм+“; Европейският иновационен съвет, Европейският институт за иновации и технологии и инициативите Girls Go Circular (Момичета в кръговата икономика) и WomenTech EU; Европейската година на младежта 2022 г. и Европейската година на знанията 2023 г.; нуждата от повече инвестиции в културата и новостите по програма „Творческа Европа“; „Новият европейски Баухаус“ – душата на Зелената сделка.

В програмата бяха включени посещения на Европейския парламент и Европейската комисия, дискусии с представители на европейските институции в сферата на образованието и иновациите.

Среща по проект BG05M2OP001-2.016-0019

На 30 август 2022 г. от 11.00 часа в зала 3116 на сградата Ректорат в Технически университет – Габрово студентите от специалност „Социални дейности“ се запознаха с проект BG05M2OP001-2.016-0019 „Иновативно образование в хуманитарни и социални науки чрез цифрова трансформация и модернизация на учебните програми във Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Югозападен университет „Неофит Рилски“ и Техническият университет в Габрово в партньорство с чуждестранни университети от Гърция, Полша и Румъния, финансиран по оперативна програма Наука и образование за интелигентен растеж, съфинансирана от Европейските структурни фондове.

Основната цел на проекта е модернизация на висшето образование в областта на социалните дейности. В резултат на изпълнението на проекта е разработена съвместна магистърска програма „Социални иновации и социални политики“ между ТУ-Габрово и ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. Студентите и преподавателите от професионално направление „Социални дейности“ са в процес на обучение с цел повишаване на уменията и компетентностите си. Наскоро приключи обучение за дигитална креативност, включващо 60 студенти от специалност „Социални дейности“. Предстоят още обучения за формиране на граждански компетенции, предприемачески и презентационни умения и за разработване на лични професионални планове.

Huawei стартира стипендиантската си програма ICT Talents Training Seeds for the Future заедно с глобалната програма Seeds for the Future

Програмите са едни от основните социално отговорни кампании на фирмата. Те имат за цел да открият най-добрите и мотивирани таланти в сферата на информационните и комуникационни технологии, както и да им предоставят нови възможности за развитие.

Тази година наградният фонд на стипендиантската програма е 160 000 евро и Huawei ще награди 80 студенти с по 2000 евро.

За целта е необходимо кандидатите да изпратят CV и мотивационно писмо до 11.11.2022 на hrbulgaria@huawei.com. До 30.11.2022 трябва да подготвят и заснемат видео до 3 минути на зададена ИКТ тема.

През м.февруари ще бъде официалната церемония за награждаването.

В същото време глобалната програма Seeds for the Future ще даде възможност на 30 студенти да се включат в онлайн обучението в периода 14-21.11.2022, което е с цел изграждане на технически и лидерски умения, обмяна на опит с таланти от други държави.

През м.декември най-изявените сред тях ще присъстват на награждаващата церемония в Гърция и ще имат възможност да спелеят различни награди.

Кандидатствалите могат сами да изберат дали да се включат в двете програми едновременно или само в една от тях.

Академичен живот

Ученици разгледаха с голям интерес лабораториите на Центъра за компетентност „Интелигентни, мехатронни, еко- и енергоспестяващи системи и технологии“

Единадесетокласниците от клас „в“ на Професионалната техническа гимназия „д-р Никола Василиади“ Мартин Гатев и Иван Кунчев – и двамата с определен интерес към мехатрониката и чистите технологии, на 20 октомври 2022 г., водени от гл. ас. д-р инж. Георги Илиев и доц. д-р инж. Христо Христов от катедра „Енергийна техника“, посетиха Центъра за компетентност към Технически университет - Габрово. Младежите бяха силно впечатлени от модерното оборудване на лабораториите с помощта на което учените изследват характеристиките и производителността на фотоволтаични модули и системи за преобразуване на слънчевата енергия в електрическа – обясниха им гл. ас. Георги Илиев и доц. Христо Христов, които представиха на учениците още интересна информация за най-съвременните технологии.

Срещата между учените и учениците е отразена във

фотоизложбата „Образование и наука“, която е подредена в парковото пространство на НДК пред лятно кино „Кабана“, София.

Академичната 2022/2023 година в Технически колеж - Ловеч

По традиция след официалната церемония за откриване на учебната година студентите първи курс, за уточняване на различни детайли във връзка с обучението, винаги имат разширена среща със своите групови ръководители по отделните специалности - „Компютърни системи и технологии“, „Електротехника“ и „Автомобилна мехатроника“. Тържественото откриване бе на 19 септември 2022 г. в зала „Аула“ на Техническия колеж, където се събра целият състав на единственото в Ловешка област висше училище.

Празничен водосвет за здраве и благополучие отслужи отец Кънчо, който благослови младите хора затова, че са взели правилното решение, като са избрали пътя на образованието. Директорът на Техническия колеж доц. д-р инж. Никола Драганов поздрави първокурсниците с „Добре дошли“ и пожела здраве и успех на всички студенти. Той напомни, че ключът към успеха са трудът и постоянството.

Заместник-кметът на Ловеч Даниел Колев поздрави първокурсниците и прочете поздравителния адрес от името на кмета на Община Ловеч Корнелия Маринова.

Доц. Стефан Арменски, ректор на Технически университет – Габрово 1991/95 - на 90 години

Достолепната възраст габровският преподавател, педагог и общественик, ръководител на катедра „Физика“ в Техническия университет и четири години негов ректор, доц. д-р Стефан Арменски навърши на 13 октомври 2022 г., за което бе поздравен специално от Община Габрово.

В биографията му се вижда, че той е преподавал физика във Висшето инженерно училище в Митвайда-Германия, участвал е в редица международни конференции, автор е на над 120 научни трудове и публикации, на няколко книги и студентски пособия. Действителен член на Международната академия по информационни науки. Става почетен гражданин на Габрово на 9 май 2003 г. заради значителния му принос в издигане авторитета на Технически университет - Габрово и на българската наука. Автор е на 8 книги и учебни пособия. Проявява сериозни интереси към краезнанието и му посвещава дългогодишна изследователска работа. Събраният материал публикува в книгите „Габровската индустрия“, „Братя Калпазанови - кожари“, „Конкилеви“, „Фамилия Явашеви“. Доц. Стефан Арменски е съчредител на Комитета „Памет габровска“, в дейността на който участва активно.

Избери РАДОСТТА !

Не чакай нещата да станат по-лесни,
по-прости, по-добри.

Животът винаги ще е сложен.

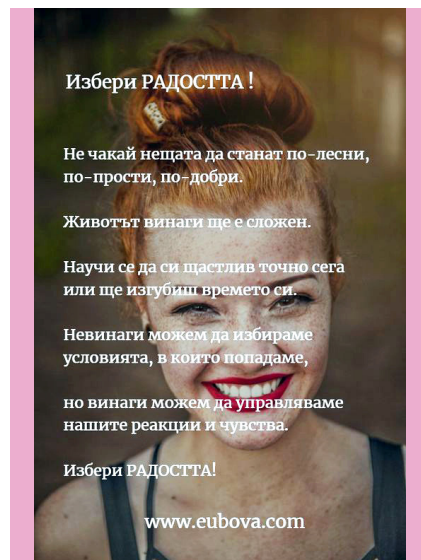
Научи се да си щастлив точно сега
или ще изгубиш времето си.

Невинаги можем да избираме
условията, в които попадаме,

но винаги можем да управляваме
нашите реакции и чувства.

Избери РАДОСТТА!

www.eubova.com

Предизвикателствата на „Еразъм+“

ErasmusDays в Технически университет - Габрово

За поредна година габровският университет се включи в инициативата на Европейската комисия „Дни на Еразъм 2022“, посветена на 35-годишнината на програмата. На 13 октомври 2022 г. – четвъртък, на организирания информационен „Еразъм+“ ден, в конферентната зала на Университетската библиотека пристигнаха десетки студенти и докторанти от различни специалности, за да чуят за ползите от образователната мобилност, европейските ценности и положителното въздействие на проектните резултати по програма „Еразъм+“.

Освен споделените впечатления от „Еразъм+“ студенти на ТУ - Габрово и чуждестранни „Еразъм+“ студенти за обучението им европейски университети - партньори, присъстващите в залата научиха подробности за обучението

Чрез онлайн връзка от Германия в информационния ден се включи студентът Радостин Стефанов - III курс на специалността АРКУС. Той се обърна към всички да бъдат отворени и да се включат в програмата „Еразъм+“, тъй като тя предоставя възможности за нов опит, нови впечатления, нови приятелства.

След продължителен престой в Университета за приложни науки Шмалкалден - Германия като първият студент от ТУ – Габрово и получил най-много кредити в резултат на осъществена мобилност с цел обучение, студентът Момчил Пачев, IV курс на специалността „Компютърни системи и технологии“ се завърна с благодарности от университета в Шмалкалден и с уверението, че след завършването си ще получи немска диплома. Ето тактиката на Момчил Панчев: „Явявам се на повече изпити от необходимото. Дори и да не взема някои от тях имам над 30 кредита и семестърът ми е успешен“. След двата семестъра в чужбина по програма „Еразъм+“ и натрупания опит, Момчил сподели: „Целта на програмата „Еразъм+“ е да ни изгради самосъзнание на европейски граждани, да осъзнаем, че цяла Европа е отворена пред нас и че тя е пълна с възможности. В рамките на двата семестъра, като „Еразъм+“ студент, си дадох сметка, че България не е назад в развитието си. Животът тук е също толкова добър, както в другите европейски държави.“

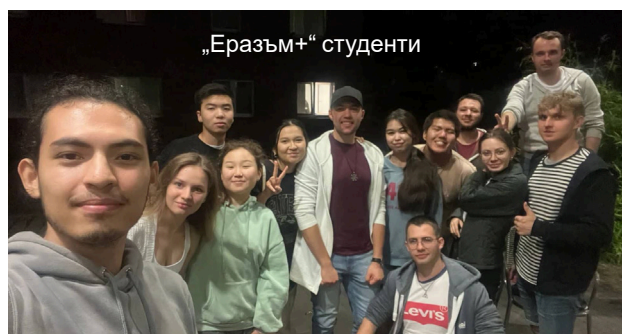
Нататък той обясни мотивите си за направения избор на приемащ университет и дори възможността да се обучава със студенти от повече от 50 държави: „Всички студенти, независимо от държавата са като нас, нивото на обучение е също толкова високо, както в ТУ-Габрово. Имаш време и възможност да се включиш във всички събития, да направиш екскурзия и да пътуваш безплатно в рамките на провинцията“. Момчил Панчев продължава като „Еразъм+“ студент само че сега в Казахстан.

за двойни дипломи в Университета за приложни науки - Шмалкалден, Германия и условията за включване в него.

Заедно със студенти и докторанти от Технически университет – Габрово към информационния „Еразъм+“ ден интерес проявиха входящи „Еразъм+“ студенти от Украйна и стажуващи студенти от Алматински университет - Казахстан. Те научиха за предимствата на програмата, възможностите за обучение и практика, основните стъпки и документи за реализиране на мобилност, новите моменти в програмния период 2021-2027 г., за партньорските университети на ТУ-Габрово и за натрупания опит от Университетския център за международни и национални програми и проекти.

Студентите Емилиян Николов, Ипек Юсеинова и Симеон Малчев от специалност „Мехатроника“ също се завърнаха след продължителен „Еразъм+“ престой в Германия, Университета за приложни науки – Шмалкалден. Те са вече дипломирани в Технически университет – Габрово, като през м. декември 2022 г. ще получат и немските си дипломи. Отново Симеон Малчев разказва за учебния процес и лекциите, възможностите да се използва специалното оборудване на лабораториите, практически ориентираното обучение в приемащия университет и не на последно място за отличната спортна база. „Наши помощници в Германия бяха предишните „Еразъм“ студенти на ТУ-Габрово. По време на престоя ни посетихме Париж, Амстердам, много градове в Германия и всички градове в област Тюрингия с картата за безплатен транспорт от университета. Освен обучение, програмата „Еразъм+“ предоставя възможности да събереш нови впечатления, да стигнеш до желани дестинации, да бъдеш част от различни събития и от една неповторима атмосфера. Препоръчвам на всекиго от вас да усети това изживяване на място“ - призова Симеон Малчев.

Предизвикателствата на „Еразъм+“

от стр. 10

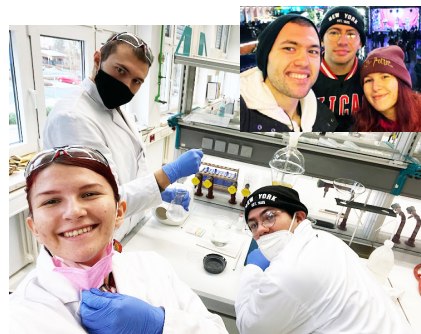
Емир Мехмед Сали, студент от специалността „Софтуерно и компютърно инженерство“ – III курс, изпрати „Еразъм+“ впечатленията си от чужбина писмено: „Програмата „Еразъм+“ ми показа кои са важните неща в живота и то съвсем неусетно, просто докато се забавлявах. Успях да подобря уменията си и да обогатя знанията си по английски език. Но най-хубавото на „Еразъм“ престоя ми беше, че ме срещна с много забавни и интелигентни хора. Доволен съм и затова препоръчвам на другите студенти да не пропускат тази възможност да се обучават по програма „Еразъм+“ и обменят опит в чужбина.“ Емир Сали също се завърна с благодарност от Университета за приложни науки – Шмалкалден, Германия, за успешното си представяне там и също очаква немската си диплома през декември.

Участие в дискусиата взе и студентът Добромир Комитски от специалността „Социални дейности“, който има участия в няколко проекта по програма „Еразъм+“, но не в рамките на ТУ-Габрово. Опитът му по тези проекти му даде кураж да препоръча на колегите си да се включат в „Еразъм+“ и станат част от това приключение.

Технически университет - Габрово е координатор на проект за мобилност на студенти и преподаватели с партниращи на програмата „Еразъм+“ страни. Благодарение на този проект ТУ-Габрово финансира престоя на студентка от Украйна, която се обучава в ОКС „Магистър“ на специалността „Компютърни системи и технологии“ в ТУ-Габрово. Подготвят се още три мобилности на студенти от Украйна.

„Еразъм+“ студентите на Технически университет – Габрово благодариха на г-жа Надежда Пангелова – контактното лице по програма „Еразъм+“ в Технически университет – Габрово за всеотдайната, непрекъсната и ангажирана подкрепа преди, по време и след мобилността.

Доц. Лиляна Русанова, зам.-ректор Международно сътрудничество и Връзки с обществеността и институционален „Еразъм+“ координатор, направи равностойна, че реализираните студентски мобилности за миналата година са 22, а преподавателските - 29.

„Амбициите ни са студентските мобилности да бъдат повече от преподавателските. За нас е чест, привилегия и огромна отговорност да работим за и със студенти като вас. Вие осмисляте нашите усилия, създавате нашите „Еразъм“ истории и ни мотивирате. Очакваме с нетърпение новите „Еразъм“ впечатления.“

Всички участници / крайни ползватели по различните дейности по програмата (студенти, преподаватели, служители) се насърчават да споделят техните истории, свързани с програма „Еразъм+“ в социалните мрежи с хаштаг #ErasmysDays.

„Еразъм+“ мобилност на проф. д-р Юрген Гемайнхардт

На 27 октомври 2022 г. проф. д-р Юрген Гемайнхардт представи пред студентите от специалностите „Стопанско управление“ - III курс и „Индуриален мениджмънт“ – IV курс, редовна форма на обучение, възможностите за обучение в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ в Университета за приложни науки – Шмалкалден. Той изнесе лекция на тема: „Оценка на предприятието“. За любопитните неща, които той им каза, студентите благодариха на проф. Гемайнхардт и си направиха снимка.

Преподавателската си мобилност проф. д-р Юрген Гемайнхардт от Университета за приложни науки – Шмалкалден, Германия, осъществи по програма „Еразъм+“ в периода 24 - 28 октомври 2022 г. във факултет „Стопански“ на Технически университет – Габрово.

В тези дни проф. Юрген Гемайнхардт прояви интерес и посети Технологичния парк на Технически университет – Габрово.

Той изрази възхищението си от материалната база на лабораториите и от условията за научна работа в Техпарка.

доц. д-р Светла Панайотова

Партньорствата на ТУ - Габрово

Клъстер между Технически университет - Габрово, Медицински университет – Плевен и Института по електроника на БАН „Академик Емил Джаков“

Основа на бъдещия клъстер ще бъде подписаният между двете висши училища и института на БАН договор за сътрудничество, който ректорът на Технически университет – Габрово проф. Илия Железаров, ректорът на Медицинския университет - Плевен проф. д-р Добромир Димитров и доц. д-р Татяна Куцарова – директор на Института по електроника при БАН, подписаха на 2 ноември 2022 г.

Основната цел на договора е реализация на технически сложни проекти в областта на микро- и нанофотониката, биофотониката, мултифункционалните материали, физични технологии и тяхната потенциална приложимост в областта на високотехнологичните медицински изследвания, свързани с иновациите в общественото здравеопазване.

Отчитайки нивото на разработените нови технологии, научната експертиза и съвременното равнище на техниката притежавана от трите институции, както и високата цена на конструирането и научноизследователските дейности, партньорите се обединиха съвместно да решават проблеми, предлагане на услуги за бизнеса и външни възложители, обучения и трансфер на научни знания и научно-приложни продукти, съвместно внедряване на разработени научни продукти, експертна и консултантска дейност в областта на медицината, медицинските технологии и електрониката.

Сътрудничеството обединява университети и институт на БАН, тъй като в областта на медицината, медицинските технологии и електрониката съществува необходимост от подобряване на производствата чрез иновации. Проф. Железаров подчерта, че трите институции разполагат с необходимия научен и кадрови капацитет, за да се реализират целите на новия договор, както и че предизвикателствата пред развитието на редица сектори изискват партньорство и обединяване усилията на учени от различни области на науката.

Университетът с ново рамково споразумение

На 28 септември 2022 г. ректорът на Технически университет - Габрово и инж. Владимир Спасов - прокурист на „М+С Хидравлик“ АД, гр. Казанлък, сключиха рамково споразумение за сътрудничество. В основата на споразумението стои желанието за обединяване на усилията и провеждане на целенасочена политика за ефективна професионална реализация на младите хора, каквато политика ТУ - Габрово отдавна провежда.

В рамките на сътрудничеството ще се разработват програми за стажуване и практическо обучение на студенти, ще се реализира обмен на опит и кадри, съвместна работа по конкретни научни, образователни и иновативни проекти. С този договор компанията приема да участва активно в учебния процес и дефинираните от нея практически проблеми да бъдат решавани по време на курсовото и дипломното проектиране от студенти и дипломанти на ТУ – Габрово. Висококвалифицирани и утвърдени кадри от „М+С Хидравлик“ ще бъдат гост-лектори и ще участват при подготовката на учебните планове и програми по които се реализира подготовката на студентите.

Проф. Илия Железаров видя добрата перспектива на

това сътрудничеството и отвори условията на обучение, като едно от най-видимите предимства на ТУ-Габрово е именно модерната образователна среда, съвременните лаборатории и отличната комуникация с бизнеса. „Тези две условия гарантират силната практическа ориентация на обучението на студентите, а от там и отличната им подготовка при започване на работа.“

www.tugab.bg

"ИЗВЕСТНИК" се издава от Технически университет - Габрово

Редакционен съвет: доц. д-р Лиляна Русанова - зам.-ректор МСиво - председател,
доц. д-р инж. Станимир Йорданов - зам.-декан НИД и КП на факултет ЕЕ,
проф. дн инж. Галя Дунчева - зам.-декан НИД и КП на факултет МУ,
доц. д-р Светла Панайотова - зам.-декан НИД и КП на факултет "Стопански"

Главен редактор: Мариана Мандичева

Коректор: доц. д-р Светла Панайотова

Предпечат: Снежана Цанева

Печат: Университетско издателство "Васил Априлов" - Габрово